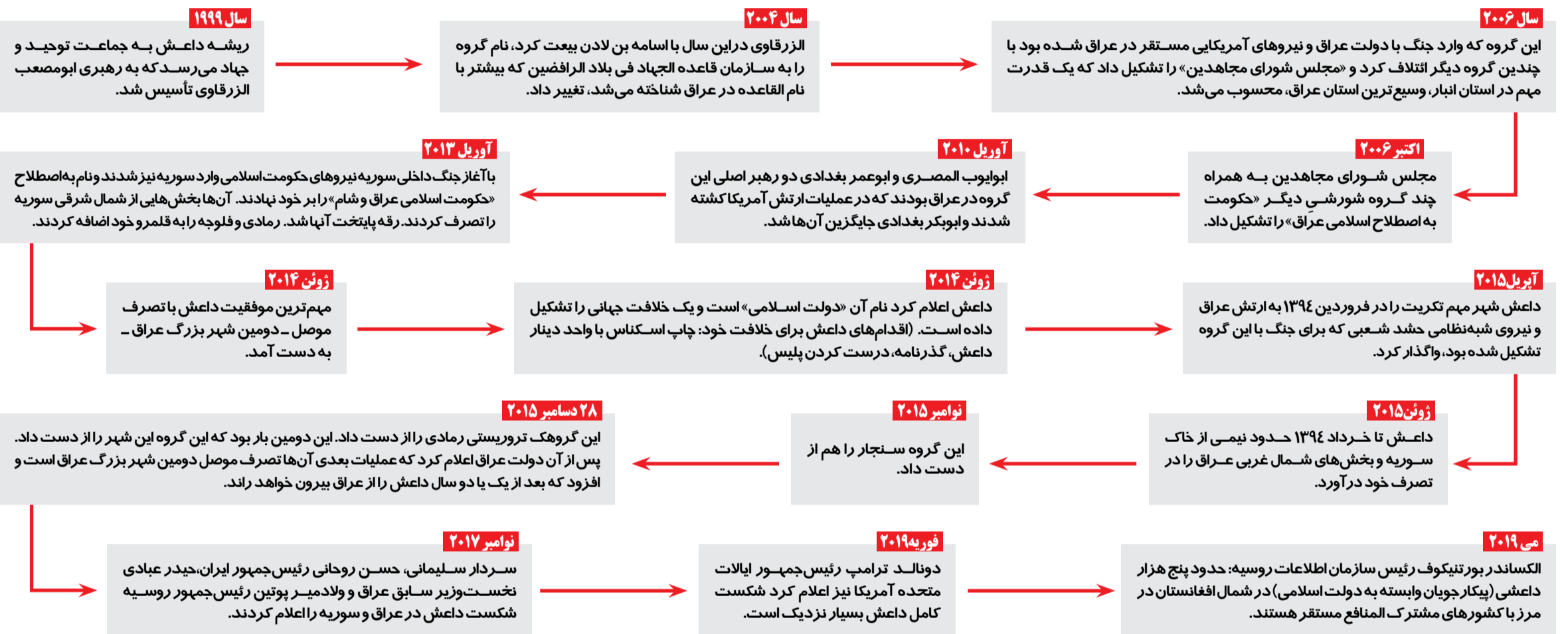

داعش؛ از ظهور تا افول

این گروهک تروریستی در جای جای دنیا دست به حمله‌های مختلف تروریستی زده است که نمونه خیلی ملموس آن برای مردم ایران حمله همزمان آنها به مجلس شورای اسلامی و مرقد امام خمینی (ره) بود. این حمله اولین و احتمالاً آخرین حمله داعش در ایران خواهد بود که با واکنش به موقع نیروهای امنیتی با کمترین تلفات به پایان رسید. این گروه علاوه بر عراق و سوریه بخش‌هایی از لیبی و نیجریه را نیز در کنترل خود درآورد. گروه‌های هم‌پیمان داعش در نقاط دیگر دنیا مثل افغانستان و آسیای جنوب شرقی نیز فعال هستند. در خبری تازه، خبرگزاری روسی «اسپوتنیک» به نقل از الکساندر پورتنیکوف رئیس سازمان اطلاعات روسیه نوشت: «حدود پنج هزار داعشی در شمال افغانستان در مرز با کشورهای مشترک المنافع مستقر هستند» اینفوگرافی زیر روند ظهور تا افول این گروه تروریستی را به صورت مختصر بیان می‌کند.

آفتاب یزد- گروه اینفوگرافی: ریشه‌های گروه تروریستی داعش به گروهی به نام «التوحید و الجهاد» بازمی‌گردد که پس از تجاوز نظامی آمریکا به عراق، در سال ۲۰۰۳ میلادی، «ابو مصعب الزرقاوی» اردنی آن را در این کشور تاسیس کرد تا ۶ ماه بعد در فوریه سال ۲۰۰۴ میلادی نام آن به «قاعده الجهاد فی بلاد الرافدین» (گروه جهادی القاعده در سرزمین رافدین) تغییر نام دهد و با جماعتی به نام «مجلس شوری المجاهدین» ادغام شود که حدود ۱۰ گروه شبه نظامی محلی عراقی را در برمی‌گرفت. اما مجلس شورای المجاهدین به دلیل اختلافات ایدئولوژیک و ساختاری گروه‌های تشکیل دهنده این مجلس با گروه القاعده به رهبری ابو مصعب الزرقاوی منحل شد، اختلافاتی که بعدها به رویارویی و درگیری‌های مسلحانه و عملیات‌های ترور متقابل منتهی شد. در ۲۱ نوامبر ۲۰۱۷ سردار سلیمانی فرمانده سپاه قدس در نامه ای به مقام معظم رهبری از نابودی داعش و پایان سیطره این گروه تکفیری بر سرزمین‌های اسلامی خبر داد.

منابع مالی
بر اساس تحقیق سال ۲۰۱۵ سازمان Financial Action Task Force منبع مالی عمده داعش به ترتیب به شرح زیر است:
منابع مالی که با اشغال سرزمین‌ها به دست می‌آید مثل کنترل بانک‌ها، ذخایر نفت و گاز، مالیات، اخاذی و سرقت از منابع سرمایه‌ای.
گروگان گیری برای دریافت پول.
اعانه‌هایی که از طریق سازمان‌های غیرانتفاعی دریافت می‌شود.
حمایت‌های مالی و تجهیزاتی که جنگجویان خارجی فراهم می‌کنند.
دریافت سرمایه از طریق شبکه‌های ارتباطی مدرن.
وزارت خزانه‌داری آمریکا برآورده کرده که در سال ۲۰۱۴ داعش حدود ۱۰۰ میلیون دلار نفت خام و محصولات پتروشیمی به واسطه‌ها فروخته که آنها هم آن را به ترکیه قاچاق کرده‌اند یا به دولت سوریه فروخته‌اند.
درآمد این سازمان از باج‌گیری برای آزادی گروگان‌ها هم در این سال دست‌کم ۲۰ میلیون دلار برآورد شده‌است.
همچنین مالیات‌ها و عوارضی که از مردم ساکن در مناطق تحت کنترل گرفته می‌شود، منبع درآمد دیگری این گروه است.
آن‌ها از حمله به بانک‌ها، غارت و فروش عتیقه، و فروش یا نظارت بر فروش دام و غله هم پول درمی‌آورند.
با دریافت جزیه از مسیحیانی که در مناطق تحت اشغال داعش زندگی می‌کردند و ربودن و فروختن دختران و زنان به‌عنوان برده جنسی هم پول درمی‌آوردند.
افراد مسلح داعش پس از تصرف موصل، دست به غارت بانک‌های این شهر زدند. این گروه موفق شد حدود ۲۹ میلیون دلار را از بانک‌های موصل، غارت کند. بدین ترتیب می‌توان گفت داعش در آن زمان به ثروتمندترین گروه تروریستی در جهان تبدیل شد.

مهم‌ترین مناطق آزاد شده توسط ارتش عراق
در ماه مه سال ۲۰۱۴ میلادی نیروهای عراقی با پشتیبانی نیروهای الحشد الشعبی و پدافند نیروی هوایی عراق و مشارکت نیروی هوایی ائتلاف بین المللی به رهبری آمریکا عملیات باز پس‌گیری مناطق تحت تصرف داعش در عراق را آغاز کردند.
از مهم‌ترین مناطق و شهرهای آزاد شده در سال ۲۰۱۵ میلادی می‌توان به ناحیه المقدادیه در استان دیالی، در ۱۰۰ کیلومتری شمال شرقی بغداد در تاریخ ۲۴ ژانویه، تکریت در ۱۶۰ کیلومتری شمال بغداد، در تاریخ ۳۱ مارس، بیجی در ۱۷۵ کیلومتری شمال بغداد در تاریخ ۲۱ اکتبر و شهر الرمادی، مرکز استان الأنبار در ۲۸ دسامبر اشاره کرد.
سال ۲۰۱۶ میلادی همچنین شاهد آزادسازی شهرهای مهمی در استان نینوی بود که مهم‌ترین آنها عبارت بودند: از: القیاده ۱۰ ژوئیه، الشوره ۲۹ اکتبر، حمام العلیل ۶ نوامبر، فرودگاه تلعفر ۱۶ نوامبر و دشت نینوی ۲۸ نوامبر.
اما سال ۲۰۱۷ میلادی سال تعیین سرنوشت نبردها در موصل و الانبار و آزادسازی مابقی مناطق تحت اشغال داعش بود، لذا در ۲۴ ژانویه بخش شرقی موصل و ۲۷ آوریل ناحیه الحضر و ۳ می ناحیه القیروان و ۸ ژوئن ناحیه البعاج و سرانجام ۱۰ ژوئیه بخش غربی موصل که مهم‌ترین عملیات شمرده می‌شد، آزاد شدند.

ایدئولوژی داعش

داعش در واقع ادامه تشکیلاتی یک گروه از سلفی‌های جهادی در عراق به رهبری ابومصعب زرقاوی است. زرقاوی جزو القاعده بود و در سال ۲۰۰۶ در عراق کشته شد. او در اعلامیه‌های خود همواره به فتواهای ابن تیمیه استناد می‌کرد. بغدادی نیز خود را پیرو ابن تیمیه می‌داند. ابن تیمیه پدر معنوی همه گروه‌های جهادی است و همچنین تفکرات اسلامی شیعیان را مردود و آن‌ها را کافر می‌دانست.

